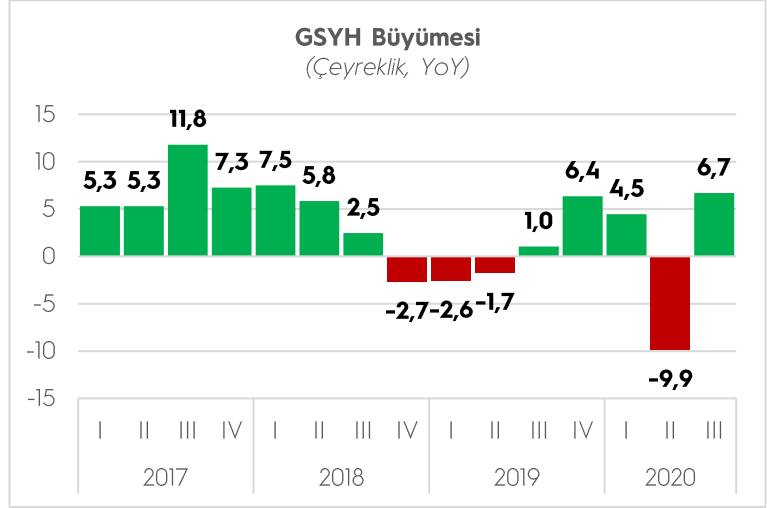

ÜÇÜNCÜ ÇEYREK GSYH VERİSİ

TÜİK tarafından yayımlanan verilere göre Türkiye ekonomisi 2020 yılı üçüncü çeyreğinde yüzde 6,7 büyüdü.

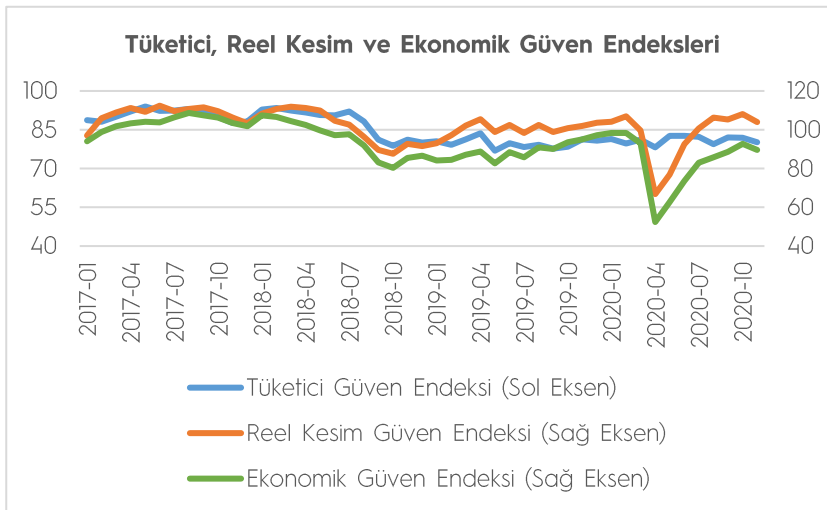
Devletin nihai tüketim harcamaları, 2020 yılının üçüncü çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre zincirlenmiş hacim endeksi olarak %1,1 arttı. Yerleşik hanehalklarının tüketim harcamaları %9,2, gayrisafi sabit sermaye oluşumu %22,5 arttı.

Mal ve hizmet ithalatı, 2020 yılının üçüncü çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre zincirlenmiş hacim endeksi olarak %15,8 artarken ihracatı %22,4 azaldı.

GSYH'yi oluşturan faaliyetler incelendiğinde; 2020 yılı üçüncü çeyreğinde bir önceki yıla göre zincirlenmiş hacim endeksi olarak; finans ve sigorta faaliyetleri %41,1, bilgi ve iletişim faaliyetleri %15,0, sanayi %8,0, inşaat %6,4, tarım %6,2, diğer hizmetler faaliyetleri %6,0, gayrimenkul faaliyetleri %2,8, kamu yönetimi, eğitim, insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri %2,4 ile hizmetler %0,8 arttı. Mesleki, idari ve destek hizmet faaliyetleri %4,5 azaldı.
(Kaynak: TÜİK)

GÜVEN ENDEKSLERİ

2020 yılı Kasım ayında Reel Kesim Güven Endeksi (RKGE), bir önceki aya göre 4,2 puan azalarak 103,9 seviyesinde gerçekleşti. Endeksi oluşturan anket sorularına ait yayılma endeksleri incelendiğinde, sabit sermaye yatırım harcaması ve mevcut toplam sipariş miktarına ilişkin değerlendirmelerin endeksi artış yönünde etkilendiği, gelecek üç aydaki ihracat sipariş miktarı, gelecek üç

aydaki üretim hacmi, son üç aydaki toplam sipariş miktarı, mevcut mamul mal stoku, gelecek üç aydaki toplam istihdam ve genel gidişata ilişkin değerlendirmelerin endeksi azalış yönünde etkilendiği görülüyor.

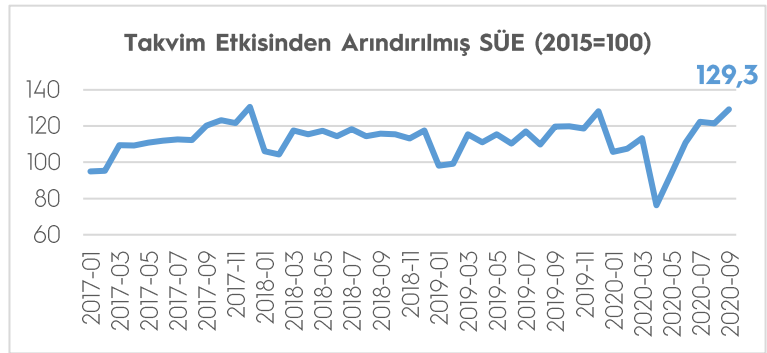
Ekonomik güven endeksi Ekim ayında 92,8 iken, Kasım ayında %3,5 oranında azalarak 89,5 değerine düştü. Ekonomik güven endeksindeki düşüş, tüketici, reel kesim (imalat sanayi), hizmet ve inşaat sektörü güven endekslerindeki düşüşlerden kaynaklandı.

Tüketici güven endeksi Kasım ayında bir önceki aya göre %2,2 oranında azaldı; Ekim ayında 81,9 olan endeks, Kasım ayında 80,1 oldu. Gelecek 12 aylık döneme ilişkin; hanenin maddi durum beklentisi endeksi Ekim ayında 79,5 iken, Kasım ayında %0,6 oranında azalarak 79,0, genel ekonomik durum beklentisi endeksi Ekim ayında 81,4 iken, Kasım ayında %3,3 oranında azalarak 78,7, dayanıklı tüketim mallarına harcama yapma düşüncesi endeksi Ekim ayında 97,4 iken, Kasım ayında %1,2 oranında azalarak 96,2 oldu.

(Kaynak: TÜİK, TCMB)

SANAYİ SEKTÖRÜ

Sanayi Üretim Endeksi, Eylül ayında takvim etkisinden arındırılmış seride bir önceki yılın aynı ayına göre %8,1, bir önceki aya göre ise %6,4 düşüş göstererek 129,3 oldu. 2020 yılı Eylül ayında madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi bir önceki yılın aynı ayına göre %0,4, imalat sanayi sektörü endeksi %8,5 ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi %8,6 arttı.

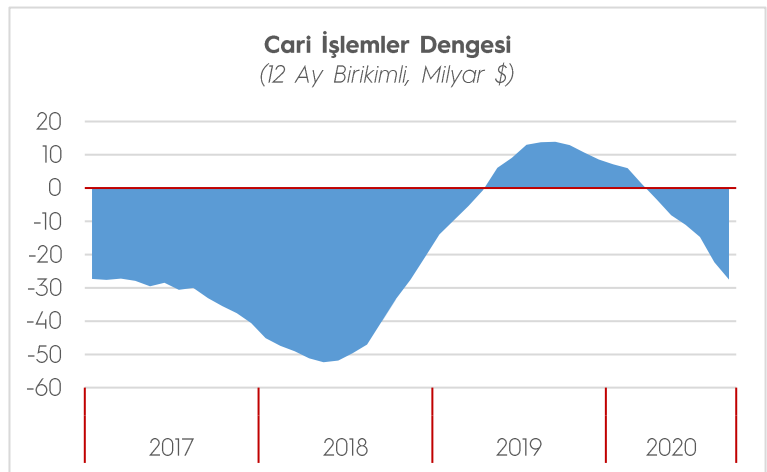
Kapasite Kullanım Oranı (KKO) Kasım ayında bir önceki aya göre 0,4 puan artış ve geçen yılın aynı ayına göre 1,4 puan düşüşle yüzde 75,8 oldu.

(Kaynak: TÜİK, TCMB)

ÖDEMELER DENGESİ

Bir önceki yılın Eylül ayında 2,83 milyar dolar fazla veren cari işlemler hesabında bu ayda 2,36 milyar dolar açık gerçekleşti. Bunun sonucunda on iki aylık cari işlemler açığı 27,54 milyar dolar oldu.

Bu gelişmede, ödemeler dengesi tanımlı dış ticaret açığının bir önceki yılın aynı ayına göre 3,04 milyar dolar artarak 3,71 milyar dolara yükselmesi ve hizmetler dengesi kaynaklı net girişlerin geçen yılın aynı ayına göre 2,87 milyar dolar azalarak 1,69 milyar dolara gerilemesi etkili oldu.

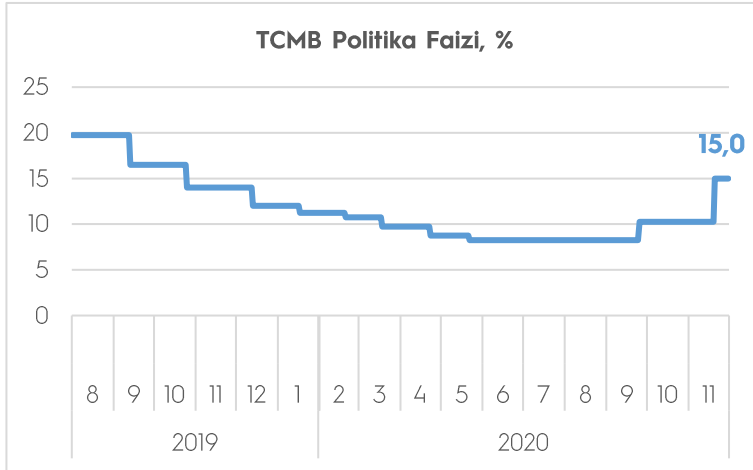

Doğrudan yatırımlardan kaynaklanan net girişler 437 milyon dolar olarak gerçekleşti. Portföy yatırımları 607 milyon dolar tutarında net çıkış kaydetti.

Alt kalemler itibarıyla incelendiğinde, yurt dışı yerleşiklerin hisse senedi piyasasında 322 milyon dolar net satış, devlet iç borçlanma senetleri piyasasında ise 424 milyon dolar net alış yaptığı görülmektedir.

TCMB rezervlerinde ise 3,63 milyar dolar net düşüş gözlemlendi.
(Kaynak: TCMB)

TCMB PARA POLİTİKASI KURULU TOPLANTISI

TCMB, 19 Kasım tarihli Para Politikası Kurulu (PPK) toplantısında politika faizini yüzde 10,25'ten yüzde 15'e yükseltti. Yapılan açıklamada, artan vaka sayıları nedeniyle getirilen kısmi kısıtlamaların, başta hizmetler sektörü olmak üzere iktisadi faaliyetin kısa vadeli görünümüne dair belirsizlikleri arttırdığı, salgın döneminde sağlanan güçlü kredi ivmesinin gecikmeli etkileriyle artan iç talebin ithalat kanalıyla cari işlemler

dengesini olumsuz etkilediği ve Türk lirasındaki değer kaybının gecikmeli etkileri ile uluslararası gıda fiyatlarındaki yükseliş ve enflasyon beklentilerindeki bozulmanın enflasyon görünümünü olumsuz etkilediği belirtildi.

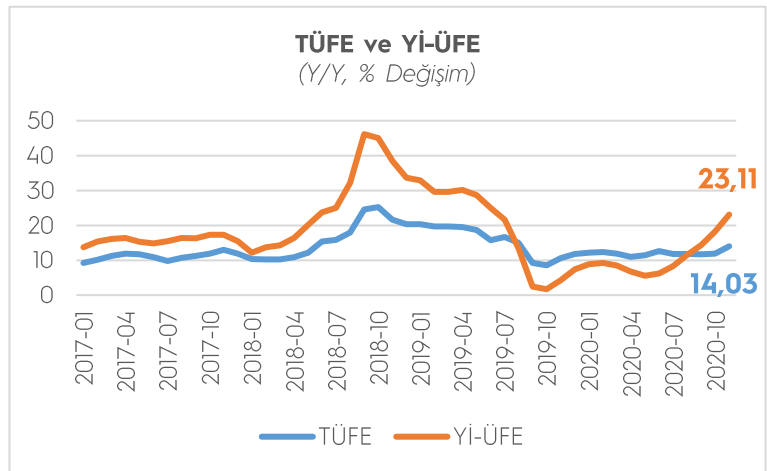
Ayrıca, enflasyon görünümüne dair risklerin bertaraf edilmesi, enflasyon beklentilerinin kontrol altına alınması ve dezenflasyon sürecinin en kısa sürede yeniden tesisi için, net ve güçlü bir parasal sıkılaştırma yapılmasına karar verildiği açıklandı.

(Kaynak: TCMB)

ENFLASYON

TÜFE'de (2003=100) 2020 yılı Kasım ayında bir önceki aya göre %2,30, bir önceki yılın Aralık ayına göre %13,19, bir önceki yılın aynı ayına göre %14,03 ve on iki aylık ortalamalara göre %12,04 artış gerçekleşti.

Yi-ÜFE (2003=100) 2020 yılı Kasım ayında bir önceki aya göre %4,08, bir önceki yılın Aralık ayına göre %22,26, bir önceki yılın aynı ayına göre %23,11 ve on iki aylık ortalamalara göre %10,69 artış gösterdi.

Tüketici fiyatlarında yıllık en düşük artış %0,67 ile alkollü içecekler ve tütün grubunda gerçekleşti. Bir önceki yılın aynı ayına göre artışın düşük olduğu diğer ana gruplar sırasıyla, %0,99 ile giyim ve ayakkabı, %5,19 ile haberleşme ve %7,00 ile eğitim oldu. Buna karşılık,

bir önceki yılın aynı ayına göre artışın yüksek olduğu ana gruplar ise sırasıyla, %29,42 ile çeşitli mal ve hizmetler, %21,08 ile gıda ve alkolsüz içecekler ve %18,67 ile ulaştırma oldu.

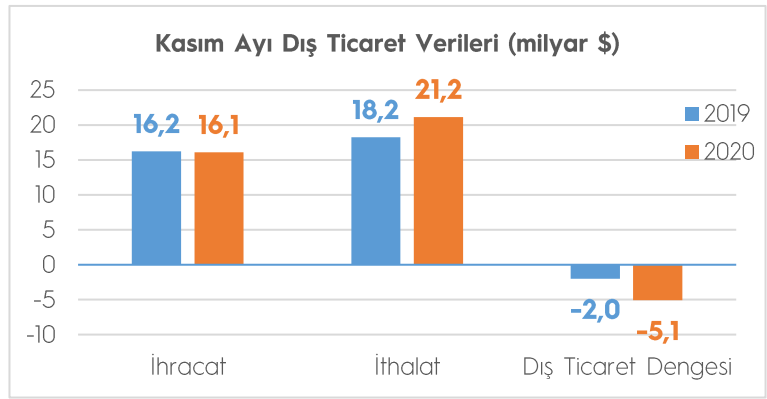
Üretici fiyatlarında ise sanayinin dört ana sektörünün yıllık değişimleri; madencilik ve taş ocakçılığında %19,63, imalatta %25,04 artış, elektrik, gaz üretimi ve dağıtımında %0,58 ve su temininde %12,83 artış olarak gerçekleşti.

Ana sanayi gruplarının yıllık değişimleri; ara malında %30,07, dayanıklı tüketim malında %25,84, dayanıksız tüketim malında %18,90, enerjide %0,36 ve sermaye malında %27,85 artış olarak gerçekleşti.

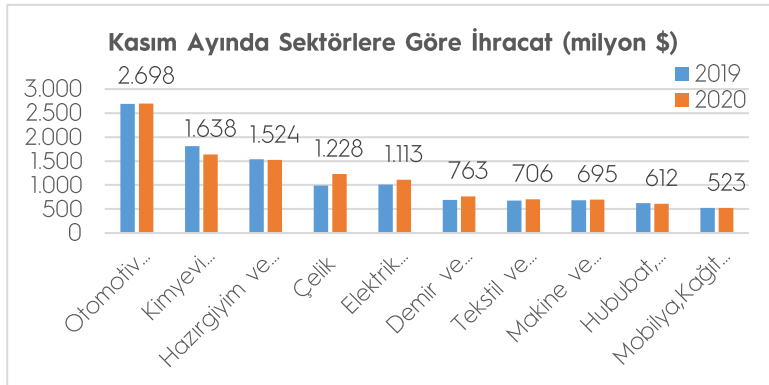
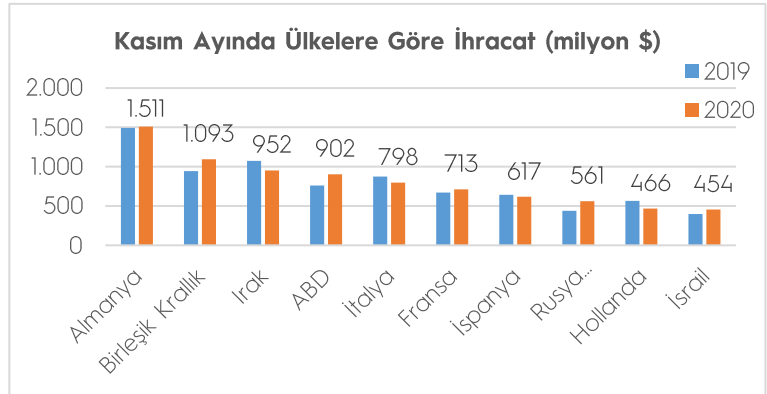
(Kaynak: TÜİK)

DIŞ TİCARET VERİLERİ

Kasım ayında ihracat geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 0,95 düşüşle 16,09 milyar dolar, ithalat ise yüzde 16,1 artışla 21,16 milyar dolar olarak gerçekleşti. Dış ticaret açığı yüzde 155,4 artarak 5,07 milyar dolar olarak gerçekleşti. İhracatın ithalatı karşılama oranı bir önceki yılın aynı döneminde yüzde 89,1'den yüzde 76'ya geriledi. Yıllıklandırılmış ihracat yüzde 7,2 düşüşle 167,09 milyar dolara gerilerken, Ocak-Kasım dönemi ihracatı yüzde 8,3 düşüşle 151,70 milyar dolar oldu.

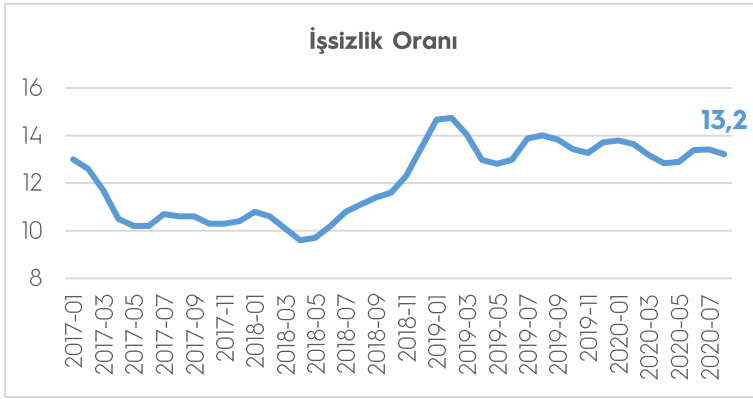
Kasım ayında 206 ülke ve bölgeye ihracat gerçekleştirildi, 108 ülke ve bölgeye ihracat arttı. AB-27'ye ihracat yüzde 1,6 düşüşle 6,65 milyar dolar oldu. Kasım ayında en çok ihracat gerçekleştirilen ülke 1,51 milyar dolar ile Almanya olurken, Almanya'yı 1,09 milyar dolarla Birleşik Krallık, 951,8 milyon dolarla Irak ve 901,7 milyon dolarla ABD izledi.

(Kaynak: Ticaret Bakanlığı, TİM)

Kasım ayında en fazla ihracatı Otomotiv Endüstrisi sektörü gerçekleştirdi. Sektörün ihracatı, bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 0,3 artarak 2,7 milyar dolar oldu. Otomotiv Endüstrisi sektörünü 1,64 milyar dolarla Kimyevi Maddeler ve Mamulleri ile 1,52 milyar dolarla Hazırgiyim ve Konfeksiyon takip etti.

İŞGÜCÜ İSTATİSTİKLERİ

İşsiz sayısı, 2020 yılı Ağustos döneminde geçen yılın aynı dönemine göre 456 bin kişi azalarak 4 milyon 194 bin kişi oldu. İşsizlik oranı 0,8 puanlık azalış ile %13,2 seviyesinde gerçekleşti. Tarım dışı işsizlik oranı 1,0 puanlık azalış ile %15,7 oldu.

İstihdam edilenlerin sayısı 2020 yılı Ağustos döneminde, bir önceki yılın aynı dönemine göre 975 bin kişi azalarak 27 milyon 554 bin kişi, istihdam oranı ise 2,4 puanlık azalış ile %43,9 oldu.

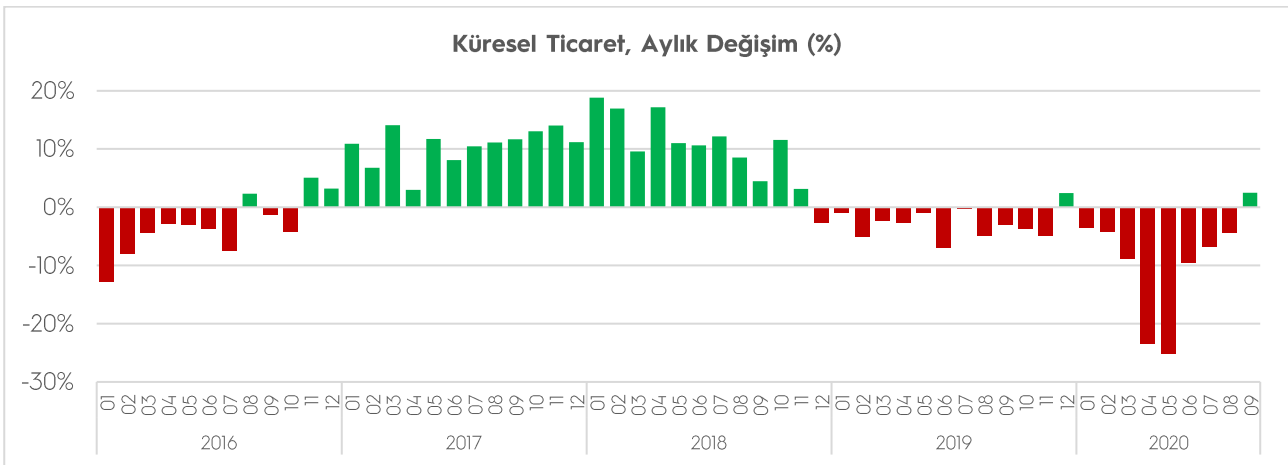
İşgücü 2020 yılı Ağustos döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre 1 milyon 431 bin kişi azalarak 31 milyon 749 bin kişi, işgücüne katılma oranı ise 3,3 puanlık azalış ile %50,6 olarak gerçekleşti.

15-24 yaş grubunu kapsayan genç nüfusta işsizlik oranı bir önceki yılın aynı dönemine göre 1,3 puanlık azalışla %26,1, istihdam oranı ise 3,3 puan azalarak %31,1 oldu. Aynı dönemde işgücüne katılma oranı 5,4 puanlık azalışla %42,1 seviyesinde gerçekleşti. Ne eğitimde ne de istihdamda olanların oranı ise bir önceki yılın aynı dönemine göre 0,3 puanlık artışla %30,4 seviyesinde gerçekleşti.

(Kaynak: TÜİK)

KÜRESEL TİCARET

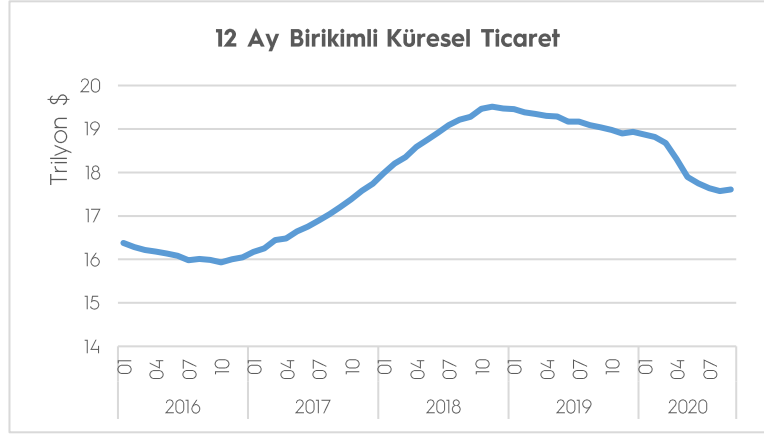
Dünya Ticaret Örgütü (WTO), küresel ticaretin yaklaşık yüzde 90'ını gerçekleştiren 73 ülkeye ilişkin aylık dış ticaret verilerini açıkladı. Verilere göre, 2018 yılı Aralık ayından bu yana düşüş eğiliminde olan ve Covid-19 salgınının da negatif etkisiyle 2020 yılı boyunca büyük gerileme kaydeden küresel ticaret, 2020 yılı Eylül ayında bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 2,5 artarak aylık bazda 1,62 trilyon dolar olarak gerçekleşti.

Ağustos ayında 46 ülkenin ihracatı artarken, 26 ülkenin ihracatı geriledi, 1 ülkenin ihracatı ise değişmedi.

2020 yılı Eylül ayında, en fazla ihracat gerçekleştiren ölkelerden ABD'nin ihracatı yüzde 9,5, Japonya'nın ihracatı yüzde 3,2, Kanada'nın ihracatı yüzde 5,5, Birleşik Krallık'ın ihracatı yüzde 12,5, Singapur'un ihracatı yüzde 1,2, Rusya'nın ihracatı ise yüzde 14,1 geriledi.

Çin'in ihracatı yüzde 9,9, Almanya'nın ihracatı yüzde 3, Hollanda'nın ihracatı yüzde 2,2, Hong Kong'un ihracatı yüzde 18,2, Vietnam'ın ihracatı yüzde 16,3 arttı. Eylül ayında Türkiye'nin ihracatı yüzde 4,7 artmıştı.

Yıllıklandırılmış küresel ticaret yüzde 7,5 düşüşle 17,61 trilyon dolar oldu.
(Kaynak: WTO)

TİM ÜLKE BİLGİ NOTLARI

Finlandiya Ülke Bilgi Notu
İsrail Ülke Bilgi Notu
İzlanda Ülke Bilgi Notu
Macaristan Ülke Bilgi Notu

tim.org.tr/tr/raporlar

VERİ TAKVİMİ

Veri	Tarih
İşgücü İstatistikleri	10.12.2020
Ödemeler Dengesi	11.12.2020
Sanayi Üretim Endeksi	14.12.2020
Tüketici Güven Endeksi	21.12.2020
TCMB Para Politikası Kurulu Toplantısı	24.12.2020
Reel Kesim Güven Endeksi	25.12.2020
Kapasite Kullanım Oranı	25.12.2020
Ekonomik Güven Endeksi	29.12.2020
Küresel Ticaret	01.01.2021
Diř Ticaret Verileri	02.01.2021
Tüketici Fiyat Endeksi	04.01.2021
Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi	04.01.2021